

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 315
van **TOM ONGENA**
datum: 12 januari 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Knelpuntopleidingen en -vacatures - Stand van zaken

Nu het jaar 2020 erop zit, krijg ik graag een aantal cijfers van de minister over knelpuntopleidingen en -vacatures die betrekking hebben op het afgelopen jaar en op 2019.

1. Hoeveel knelpuntopleidingen werden in 2019 en 2020

- a) aangevat;
- b) succesvol afgerond;
- c) niet succesvol beëindigd;
- d) vroegtijdig stopgezet?

Cijfers graag telkens opgesplitst per jaar en daarbinnen naar type opleiding (doorstroom of finaliteit) en daarbinnen naar geslacht en leeftijdscategorie (-25, 25-54, 55 en +).

2. Hoeveel mensen die een knelpuntopleiding hebben gevolgd, stroomden in 2019 en 2020 door naar werk vooraleer ze hun knelpuntopleiding hadden beëindigd?

Cijfers graag opgesplitst per jaar en daarbinnen per geslacht en leeftijdscategorie, telkens in absolute aantallen en procentueel aandeel.

3. Hoeveel bedraagt het algemene percentage van mensen die een knelpuntopleiding volgen en doorstromen naar werk?

Graag een overzicht voor 2019 en 2020.

4. Ten gevolge van de coronapandemie is het digitaal leren in een stroomversnelling geraakt.

- a) In welke mate heeft dat ook een impact gehad op het volgen van knelpuntopleidingen?
- b) Werden de opleidingen naar aanleiding van corona bijgestuurd, zodat ze ook deels digitaal konden gevolgd worden?
- c) Hoeveel knelpuntopleidingen moesten ten gevolge van corona tijdelijk of definitief worden stopgezet?

- d) Welke impact heeft corona gehad op het vroegtijdig stopzetten of niet slagen bij deze knelpuntopleidingen?
5. Uit praktijkgetuigenissen blijkt dat de mensen van VDAB ook hun best doen om te voorkomen dat beroepen een knelpuntkarakter krijgen, meer bepaald door zeer snel in te spelen op nieuwe jobopportuniteiten die zich voordoen op de arbeidsmarkt. Een van de manieren om die nieuwe ontwikkelingen te detecteren, is samenwerking met SYNTRA, dat als opleidingsverstrekker, gericht op ondernemers, snel kan inspelen op het ontwikkelen van nieuwe opleidingen. In Limburg zitten VDAB en SYNTRA sinds september 2018 zelfs letterlijk onder hetzelfde dak en werken ze zeer nauw samen.
- a) Is de fysieke nabijheid van VDAB en SYNTRA in Genk al een meerwaarde gebleken voor VDAB om sneller te kunnen inspelen op nieuwe jobopportuniteiten en bijgevolg ook op het anticiperen op eventuele kraptes in 'nieuwe' beroepen?
 - b) Zijn er ook in de andere Vlaamse provincies nauwe samenwerkingen tussen VDAB en SYNTRA met het oog op het detecteren van nieuwe jobopportuniteiten en proactief bemiddelen van werkzoekenden naar dit soort beroepen?
 - c) Het Vlaamse regeerakkoord haalt de samenwerking tussen VDAB en SYNTRA in Limburg aan als een voorbeeld.

Staan er nog zulke samenwerkingsverbanden in de steigers of op de planning? Zo ja, welke?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 315 van 12 januari 2021

van **TOM ONGENA**

1. Het aantal knelpuntopleidingen in 2019 en 2020 bedraagt:

a) aangevat

Aantal gestarte opleidingen 2019	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	556	2.655	103	3.314
M	418	1.835	86	2.339
V	138	820	17	975
module 4b: beroepsgerichte opleiding	3.738	15.503	742	19.983
M	2.487	8.666	461	11.614
V	1.251	6.837	281	8.369
Eindtotaal	4.294	18.158	845	23.297
Aantal gestarte opleidingen 2020	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	623	3.272	104	3.999
M	423	1.873	88	2.384
V	200	1.399	16	1.615
module 4b: beroepsgerichte opleiding	2.800	13.210	615	16.625

M	1.760	6.605	375	8.740
V	1.040	6.605	240	7.885
Eindtotaal	3.423	16.482	719	20.624

b) succesvol afgerond

Aantal succesvol beëindigde opleidingen 2019	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	380	1.830	81	2.291
M	291	1.318	68	1.677
V	89	512	13	614
module 4b: beroepsgerichte opleiding	2.693	11.956	547	15.196
M	1.854	6.768	353	8.975
V	839	5.188	194	6.221
Eindtotaal	3.073	13.786	628	17.487
Aantal succesvol beëindigde opleidingen 2020	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	398	1.851	72	2.321
M	314	1.268	62	1.644
V	84	583	10	677
module 4b: beroepsgerichte opleiding	2.024	9.492	443	11.959

M	1.286	4.822	283	6.391
V	738	4.670	160	5.568
Eindtotaal	2.422	11.343	515	14.280

c) niet succesvol beëindigd

Aantal beëindigde, niet- geslaagde opleidingen 2019	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	33	134	6	173
M	27	106	6	139
V	6	28		34
module 4b: beroepsgerichte opleiding	200	826	32	1.058
M	135	455	21	611
V	65	371	11	447
Eindtotaal	233	960	38	1.231
Aantal beëindigde, niet geslaagde opleidingen 2020	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	34	218	1	253
M	31	147	1	179
V	3	71		74
module 4b: beroepsgerichte opleiding	175	715	29	919

M	125	440	28	593
V	50	275	1	326
Eindtotaal	209	933	30	1.172

d) vroegtijdig stopgezet

Aantal beëindigde, vroegtijdig stopgezette opleidingen 2019	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	87	331	10	428
M	62	202	8	272
V	25	129	2	156
module 4b: beroepsgerichte opleiding	683	2.083	107	2.873
M	407	1.136	48	1.591
V	276	947	59	1.282
Eindtotaal	770	2.414	117	3.301
Aantal beëindigde, vroegtijdig stopgezette opleidingen 2020	-25 jaar	25 tot en met 54 jaar	55 jaar en +	Eindtotaal
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	82	335	15	432
M	50	167	10	227
V	32	168	5	205
module 4b: beroepsgerichte opleiding	532	1.951	91	2.574

M	342	1.004	46	1.392
V	190	947	45	1.182
Eindtotaal	614	2.286	106	3.006

2. Het aantal doorgestroomde cursisten (*) die een knelpuntopleiding hebben gevolgd en doorgestroomd zijn naar werk, vooraleer ze hun knelpuntopleiding hadden beëindigd, bedraagt in 2019 en 2020:

Uitstroom stopzettingen 2019	Uitstroom naar werk na 3 mndn (aantal)	Uitstroom naar werk na 3 mndn (%)
Man	389	51,9%
Vrouw	405	49,9%
Eindtotaal	794	50,9%
Uitstroom stopzettingen 2019	Uitstroom naar werk na 3 mndn (aantal)	Uitstroom naar werk na 3 mndn (%)
-25 jaar	153	48,7%
25 tot en met 54 jaar	626	52,1%
55 jaar en +	15	33,3%
Eindtotaal	794	50,9%

Uitstroom stopzettingen 2020	Uitstroom naar werk na 3 mndn (aantal)	Uitstroom naar werk na 3 mndn (%)
Man	262	37,9%

Vrouw	318	43,0%
Eindtotaal	580	40,5%
Uitstroom stopzettingen 2020	Uitstroom naar werk na 3 mndn (aantal)	Uitstroom naar werk na 3 mndn (%)
-25 jaar	105	37,1%
25 tot en met 54 jaar	459	41,9%
55 jaar en +	16	30,2%
Eindtotaal	580	40,5%

** Opmerking:*

Betreft opleidingsclusters afgesloten in de periode oktober 2019 - september 2020, waarvoor de uitstroømmeting gebeurde in de periode januari 2020 - december 2020

3. Het algemeen doorstroompercentage naar werk van cursisten (*) die een knelpuntopleiding volgen bedraagt:

Uitstroom 2019	Totaal
Uitstroom naar werk na 3 maanden (aantal)	7.286
Aantal afgesloten clusters	10.939
Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	66,6%
Uitstroom 2020	Totaal
Uitstroom naar werk na 3 maanden (aantal)	5.886
Aantal afgesloten clusters	10.410

Uitstroom naar werk na 3 maanden (%)	56,5%
--------------------------------------	-------

** Opmerking:*

Betreft opleidingsclusters afgesloten in de periode oktober 2019 - september 2020, waarvoor de uitstrooimeting gebeurde in de periode januari 2020 - december 2020

4. a) Met de start van de eerste lockdown op 16 maart zijn alle lopende opleidingscontracten opgeschort. VDAB heeft zich georganiseerd om cursisten te contacteren en over te schakelen naar een digitaal aanbod voor die onderdelen van de opleiding die ook digitaal kunnen gegeven worden. Op 18 mei zijn de competentiecentra terug open gegaan rekening houdend met de nodige veiligheidsvoorschriften. VDAB past in de meeste opleidingen blended leervormen toe (digitaal opleidingsaanbod gecombineerd wordt met fysieke lessen op de opleidingsvloer). Wat digitaal kan, wordt digitaal verdergezet. Op die manier kan VDAB kleinere groepen van cursisten in veilige omstandigheden face-to-face opleiden op de opleidingsvloer. Hierdoor heeft Corona vooral een impact gehad op de doorlooptijd van de opleidingen, gezien opleidingscontracten bepaalde periodes geheel of gedeeltelijk zijn opgeschort en cursisten niet in volle bezetting aanwezig kunnen zijn voor de opleidingsinhouden op de opleidingsvloer.

b) Sinds de start van de Corona-pandemie zijn de opleidingsonderdelen die digitaal kunnen gegeven worden opgestart via digitale leervormen zoals online cursussen en coaching en opleiding via digitale classrooms. Het aandeel dat digitaal kan gegeven worden is uiteraard afhankelijk van de aard van de opleiding.

c) VDAB heeft ervoor gekozen om de opleidingscontracten op te schorten en onmiddellijk over te schakelen op een digitaal opleidingsaanbod waar mogelijk. Enkel opleidingen waar geen digitaal aanbod mogelijk is zijn stopgezet indien de duurtijd van de schorsing langer was dan 3 maanden. De cursisten van de stopgezette opleidingen zijn dan terug opgenomen in bemiddeling.

d) De impact op het vroegtijdig stopzetten of niet slagen is beperkt gebleven gezien via de opschorting van de contracten en de overschakeling naar digitaal aanbod tijdens de opschorting de opleiding verdergezet is waar mogelijk. Zodra de competentiecentra terug geopend zijn, zijn formules van blended leren toegepast zodat klanten in kleinere groepen in combinaties van leervormen van digitaal leren en leren op de opleidingsvloer de opleiding kunnen verderzetten. De impact beperkt zich voornamelijk tot een verlenging van de doorlooptijd.

5. a) Het samenspel SYNTRA - VDAB op de Limburgse T2-campus heeft geleid tot nieuwe opleidingen die gelinkt zijn aan toekomstige knelpuntberoepen. Concrete voorbeelden zijn de opleidingen batterijspecialist, servicetechniker batterij elektrische fiets en technicus elektrische steps, fietsen en scooters (micro e-mobility) die voortvloeien uit de gezamenlijke investeringen van opleidingsinfrastructuur in de labs. In de context van de coronacrisis zijn de afgelopen maanden Fast Tracks ontwikkeld in nauwe afstemming met VDAB. In de opzet van deze opleidingen is expliciet rekening gehouden dat deze ook passend zijn voor tijdelijk werklozen die zich in een deeltijdse formule kunnen bijscholen. De keuze voor de eerste topics waar deze Fast Tracks zich op richten linkt aan sectoren waar veel tijdelijke werkzoekenden zijn.

b) Ook in andere provincies is overleg opgestart tussen de Syntra en VDAB om via Fast Tracks meer in te spelen op het toekomstige knelpuntberoepen. Tot op heden is daar nog geen concrete samenwerking uit voortgevloeid. Ook op Vlaams niveau zijn er contacten tussen de Syntra en VDAB om de mogelijkheden van het inzetten van o.a. Fast Tracks in een gezamenlijke Vlaamse aanpak van bestaande en toekomstige acute arbeidsmarktproblemen.

c) In functie van de regionale arbeidsmarktnoden en knelpuntberoepen en rekening houdend met de complementariteit van het aanbod, maakt VDAB gebruik van het aanbod van de Syntra-opleidingen in alle provincies.

Verder zijn in de provincie Antwerpen verkennende gesprekken lopende rond samenwerkingen in de regio's Mechelen en Kempen naar infrastructuur.

In de provincie West-Vlaanderen is een structureel overleg opgezet tussen VDAB en Syntra waar afstemming gezocht wordt tussen het aanbod van beide organisaties en samenwerkingen opgezet worden rond organiseren van innovatieve opleidingstrajecten die zich richten op 'nieuwe beroepen' (vb de opleiding 'windmolentechnieker'), waarbij de basisopleiding bij VDAB wordt georganiseerd en de bovenbouw bij Syntra West.

Vanuit de samenwerkingsovereenkomst '3voor1' is in West-Vlaanderen een goede vertrouwensband voor samenwerking opgebouwd tussen VDAB en Syntra West. VDAB wordt op die manier sterk betrokken bij nieuwe projecten of opleidingen die ontwikkeld worden en/of ingediend worden als Europese projecten (ESF, Interreg,...) door Syntra West.

Verder is in West-Vlaanderen een intentieverklaring opgemaakt om een vergaande vorm van samenwerking te realiseren binnen het project Mastercampus Roeselare. Het streefdoel is om dure opleidingsinfrastructuur te delen waardoor we naar een optimale bezetting evolueren. Het project Mastercampus Roeselare gaat uit van een netwerkwerkmodel om de doelstellingen te realiseren. De mogelijkheden van infrastructuurdeling tussen beide partners worden verder onderzocht.

In provincie Vlaams-Brabant is eind 2020 overleg opgestart tussen VDAB Vlaams-Brabant, VDAB Brussel, Syntra AB, Syntra Midden-Vlaanderen en Syntra Brussel om te bekijken of we op diversere vlakken structureel kunnen samenwerken, onder meer rond de leertijd, ondernemerschapsvorming, knelpuntopleidingen en -modules. Ook de samenwerking rond leertijd krijgt steeds meer vorm.

Ook rond infrastructuurdeling is in het voorjaar 2021 een overleg voorzien tussen VDAB en Syntra AB, Syntra Midden-Vlaanderen en Syntra Brussel om te bekijken wat de concrete vraag van Syntra naar infrastructuurdeling is en hoe deze kan ingepast worden in de werven die bij VDAB Vlaams-Brabant lopen (bv. Mastercampus Vilvoorde, Campus Diest).